

Annika Öhrner om Åsa Cederqvists verk

The Expectation, Devotion and the Ambivalence of being Penetrated and born-again (2010)

”Det handlar om att trycka någonting mot en gräns, sträcka ut så långt det går. Det handlar om en vilja att desarmera patriarkatet och om att veckla ut hela spektrat av känslor som uppkommer under en intim akt. Det handlar om hur vi en gång blivit till.”
- Åsa Cederqvist

Åsa Cederqvists hängande skulptur *The Expectation, Devotion and the Ambivalence of being Penetrated and born-again*, har släktskap både med 1970-talets feministiska konst och 1960-talets minimalism med konstnärer som Eva Hesse eller Ana Mendieta. Konstnären har velat gestalta den punkt där kvinnlig sexualitet uppnår begärsuppfyllelse och samtidigt finner sig inskriven i en patriarkal ordning, en punkt där stark lust och maktutövning möts. *”Jag ville visa hur grotesk lust kan se ut och hur massivt utlämnande den kan kännas.”* har hon skrivit.

Skulpturen hänger från taket och överskrider därmed den klassiska skulpturens bestämning, att vila mot golvet. Den är teatral i sitt uttryck och kan placeras in i konstnärens fleråriga performativa arbete där hon iscensatt kollektiva processer och visualiserat mentala konstruktioner. Åsa Cederqvist arbetar i flera medier; film skulptur, teckning och installationer. Hon har flerårig erfarenhet som regissör av reklamfilm och musikvideos och som musiker i bandet *Rev9n*, men har under senare år arbetat i allt högre grad i riktning mot konstvärlden. Det textila materialet har ofta funnits med som en del i mer komplexa presentationer, ibland tillsammans med rörlig bild. I verket *Dirt (Homage)*, 2005, utformades exempelvis textilen som en avdelare mellan privat och offentligt, en blank veckad ridå, svart och fetischistisk.

För Tensta konsthall genomförde hon *Inside Out* 2007, en större permanent installation som gestaltade det ambivalenta området mellan konstnärens arbetsrum, arkiv, projektverkstad och konsthallens publika sfär. Det textila inslagen var här flera, men tydligast symbol var ett rosa veckat draperi, som utgjorde ett intimt och dekadent inslag i den annars aktiva miljön. *Inside Out* utgjorde ett led i den undersökning och utvidgning av utställningsrummet som genomfördes på Tensta konsthall 2004-2007 då det leddes av Konst2 (Rodrigo Mallea Lira, Ylva Ogland och Jelena Rundqvist). I senare arbeten som *The Cabinet* (2011, filminstallation) låter hon dunkla kroppsliga upplevelser och yttre våld förknippas med inre mentala processer och konstnärligt skapande.

Historiska presentationer av feministisk konst, som den svenska Konstfeminism, (2005-2007, Dunkers Kulturhus, Liljevalchs konsthall, Riksutställningar), WACK! Art and the feminist revolution (The Museum of Contemporary Art, Los Angeles. PS 1 New York, 2007-2008), Global feminisms, New Directions in Contemporary art, (Brooklyn Museum, 2007) och liksom elle@pompidou, (Centre Pompidou, 2009-2011) har aktualiserat sambanden

mellan det feministiska arvet från 1970-talet, och samtidskonsten. Flera av projekten har varit omdiskuterade, uppfattats som avpolitiserade och som estetiserande av kvinnliga uttryck, men de har också inneburit att en rad tidigare utträngda verk cirkulerar igen och blir referenspunkter i vår tids konst.

Åsa Cederqvists materialval i *Expectations /...../* där hon låter det performativa övergå i skulptur, är ett politiskt ställningstagande. Gun Aschan och Carita Henning Landstedt på HV har samarbetat med henne kring utförandet. Skulpturen utnyttjar de olika textila kvaliteternas uttryck och låter dem samspela med och kontrastera mot varandra. Här finns mjukast siden och satin, blankaste latex och nylon, men också hårt trä och metall. Referenserna till hud, sexualitet, penetrering, våld och njutning är lika tydliga som lekfulla. Materialvalen pekar också mot en feministisk tradition och verk som t ex Marie-Louise Ekmans *Fiskbullar i hummersås*, 1968, där det rosa sidenet presenterar fiskullar och räkor, och blir till både hud och till flickaktighet ut.

Det vävda, hudlika partiet som är utfört av Carita Henning Landstedt på HV, skriver även in verket i den textila konsthistorien och Edna Martins utveckling av gobelängtekniken mot konstbild, under sitt chefskap på HV. Som huvudlärare i textil på Konstfack 1957-1969 blev Martin också lärare för flera av de konstnärer som på 1970-talet arbetade med feministisk textil, även om de ofta medvetet arbetade mindre ”skolat” är man gjorde på HV.

I Åsa Cederqvists skulptur är kvinnskötet del i en teatral iscensättning av en inre och yttre konstellation, av en akt och ett mentalt tillstånd. Här återklingar verk som Veronica Nygren, *Vaken*, 1983 (textil blandteknik) och Benedicte Bergmanns *Livmodern*, 1979 i papper maché och tygapplikationer från utställningen *Moderskap-modersmyt-männskenskap* i Göteborgs konsthall 1979. I Åsa Cederqvists version gestaltas både kropp och blick, underkastelse och revolt.

Text: Annika Öhrner 2014

Detta är en text som var del i en booklet producerad för utställningen HV 150 år. I utställningen i Handarbetets Vänners galleri visades *The Expectation, Devotion and the Ambivalence of being Penetrated and born-again* tillsammans med Siri Derkerts gobeläng *Vi-we-nous* (1962) och ett banér till *The International Woman Suffrage Alliance* (1911).